

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність підприємства

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	C1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), спеціалізація C1.01 Економіка C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Цифрова економіка»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-20)
Курс, семестр викладання	3 курс, 5 семестр
Трудовісткість навчальної дисципліни	6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 30 год., практ. зан. – 36 год., самост. роб. – 114 год.; заочна форма навчання: лекц. – 18 год., практ. зан. – 18 год., самост. роб. – 144 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники / викладачі

КОРАБЛІНОВА Ірина Анатоліївна,
Доцент кафедри публічного управління та цифрової економіки, кандидат економічних наук, доцент

E-mail: korablinova.irin@gmail.com

Мета дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни є формування теоретичних знань та практичних навичок з аналізу світогосподарських зв'язків та закономірностей, основних тенденцій та проблем у системі міжнародних економічних відносин, а також опанування сучасного досвіду організації, управління та регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.
Компетентності, формуванню яких	ЗК-11. Здатність приймати обґрунтовані рішення. СК-5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування

сприяє дисципліна	<p>напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК-10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК-13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН-5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН-13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p>

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Передумови виникнення та основні положення зовнішньоекономічної діяльності	<p>1.1. Вступ до курсу «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства»: предмет, методи вивчення, інформаційна база.</p> <p>1.2. Понятійно-категоріальний апарат та законодавча основа зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>1.3. Логіко-історичний аналіз передумов виникнення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.</p> <p>1.4. Теорії міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>1.5. Функції, принципи, види, суб'єкти та об'єкти зовнішньоекономічної діяльності.</p>
Тема 2. Організаційно-інституційні та правові аспекти зовнішньоекономічної діяльності у світі та Україні	<p>2.1. Основні характеристики, показники та напрями розвитку зовнішньоекономічної діяльності країн світу.</p> <p>2.2. Міжнародні та національні інститути регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньоекономічна політика держави.</p> <p>2.3. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: структура, методи та інструменти.</p> <p>2.4. Зовнішньоекономічні контракти. Трансфертне ціноутворення та міжнародне оподаткування.</p> <p>2.5. Супровід та інфраструктура зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.</p>
Тема 3. Практичні аспекти управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у сучасних умовах	<p>3.1. Особливості організації та управління ЗЕД підприємства.</p> <p>3.2. Стратегії та моделі виходу підприємств на зовнішні ринки.</p> <p>3.3. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності. Маркетинг та інновації у менеджменті ЗЕД.</p> <p>3.4. Ефективність зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>3.5. Тенденції та проблеми управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства у цифрову епоху.</p>

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Наочні, інтерактивні, практичні та інноваційні	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Наочні, інтерактивні, практичні та інноваційні методи навчання</i> відповідно до рівня підготовки здобувачів: лекція-бесіда з використанням мультимедійної презентації; метод перевернутого класу; навчання інших студентів у групі; аналіз історій і ситуацій; дебати; онлайн-вікторини; онлайн-тести; відпрацювання навичок роботи з міжнародними та національними базами даних для аналізу економічних явищ та процесів; онлайн-опитування думок; групове обговорення; репродуктивні та проблемно-пошукові методи роботи з науково-теоретичною, навчально-практичною літературою та законодавчими документами; демонстрація та обговорення
---	--

	звітів та аналітичних матеріалів міжнародних організацій, урядових установ і консалтингових агенцій; практичні вправи з використанням аналітичних онлайн-інструментів та інтерактивної інфографіки.
Творчі	Підготовка комплексного творчого індивідуального завдання, яке складається з трьох частин: 1). Есе «Теорія міжнародної торгівлі та ЗЕД» (самостійний вибір теорії при консультуванні викладачем). 2). Аналітична доповідь «Зовнішньоекономічна діяльність держави» (самостійний вибір держави при консультуванні викладачем). 3) Кейс «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» (самостійний вибір підприємства при консультуванні викладачем).
Методи дистанційного навчання	▪ Для забезпечення безперервності навчання та якості освітнього процесу (проведення лекцій, практичних занять, консультацій, надсилання навчальних матеріалів і завдань, проведення опитувань, тестування і т.ін.) використовуються такі програми як zoom, google-сервіси, moodle, месенджери та інші сучасні цифрові інструменти, які передбачають синхронний та асинхронний режим роботи зі здобувачами. Під час занять використовуються дистанційні інтерактивні методи навчання, сучасні інструменти візуалізації навчальних матеріалів, проводиться онлайн-практикум для здобувачів по роботі з міжнародними статистичними базами даних, звітами міжнародних організацій, консалтингових агенцій, а також актуальною інфографікою в онлайн-режимі за допомогою різноманітних інтернет-сервісів.

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	<p>Результати навчання з даної дисципліни, які здобувач може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах 6 рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає другому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме:</p> <p>Знання – концептуальні наукові та практичні знання з економіки, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері міжнародної торгівлі та зовнішньоекономічної діяльності.</p> <p>Уміння/навички – поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв’язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері зовнішньоекономічної діяльності на рівні держави і підприємств.</p> <p>Комунікація – донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань у сфері зовнішньоекономічної діяльності на рівні держави і підприємств.</p> <p>Відповідальність та автономія – формування спроможності нести відповідальність за вироблення та ухвалення економічних рішень, розвиток здатності продовжувати вивчення економічних явищ та процесів на макро- та мегарівні аналізу, нормативно-правову базу та цифрові інструменти у сфері зовнішньоекономічної діяльності із значним ступенем автономії.</p>
Критерії оцінювання	<p>Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов’язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS.</p> <p>Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p> <p>Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під</p>

час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 80-89% письмових завдань.

Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань.

Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.

Задовільно (E) – від 60 до 63 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань.

Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань.

Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.

Форма та методи контролю начальних досягнень

В межах даної дисципліни передбачено три види контролю: поточний, підсумковий та семестровий/академічний.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи з теми, що вивчається. При поточному контролі оцінюється: активність роботи здобувача на практичних заняттях, результати виконання ним індивідуальних завдань, контрольних робіт, якість підготовлених завдань, що виконувались під час самостійної роботи. У концепції викладу навчальної дисципліни застосовуються такі форми проведення поточного контролю: опитування, виконання контрольних вправ.

Підсумковий контроль – це накопичена здобувачем сума балів за результатами вивчення ключових тем та виконання завдань самостійної роботи.

Семестровий (академічний) контроль передбачає проведення екзамену, під час якого здобувачу виставляється остаточна оцінка за навчальну дисципліну, яка виводиться із суми балів за результатами підсумкового контролю та складання екзаменаційного тесту.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність – 40 бал., самостійна робота – 20 бал.; за підсумкове тестування – 40 бал. При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань здобувачів за різними системами.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	Під час лекцій та практичних занять використовуються різноманітні інтерактивні технології навчання, які допомагають не тільки засвоїти теми курсу, а й розвинути навички критичного мислення, уміння працювати з інформацією, під час групових дискусій та виконання завдань розвинути комунікативні навички, навички співпраці, адаптації тощо. Крім того, для підвищення ефективності навчання на заняттях застосовуються змішані форми, наприклад, метод перевернутого класу, навчання інших студентів у групі і т.ін. Такий підхід до занять передбачає обов'язкову присутність. Важливо розуміти, що через відсутність на занятті можна втратити логіку, якою пов'язані всі теми курсу. Про це лектор попереджає на вступній лекції, де відбувається знайомство зі структурно-логічною схемою курсу. Тож, бажано, навіть, якщо була поважна причина відсутності, відвідати консультацію та з викладачем обговорити проблемні питання теми або низки тем через розбір «скрізних» питань, виконати поточні домашні завдання, які необхідні для закріплення знань та формування теоретичного фундаменту.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність в ДУІТЗ. Усі види письмових робіт повинні бути написані студентом самостійно та мати високий рівень оригінальності. Під час вивчення дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства» можна використовувати не тільки рекомендовану літературу, а й різні бібліотечно-інформаційні ресурси для розширення уявлення про ті чи інші економічні явища і процеси, які висвітлюються вченими-економістами з позицій різних наукових шкіл й підходів. При підготовці аналітичних доповідей та кейсів рекомендується використовувати міжнародні статистичні бази даних, звіти міжнародних організацій із обов'язковим зазначенням посилань на електронні ресурси. При використанні AI-інструментів треба дотримуватись Методичних рекомендацій МОН України.
Умови зарахування пропущених занять	Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до початку екзаменаційної сесії. Процедура узгоджується з викладачем, згідно його розкладу консультацій.
Інші умови	Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle

Рекомендовані джерела інформації

Базові підручники, навчальні посібники та методичні вказівки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. Видання 6-те, перероб. та доп. / За ред. Козака Ю. Г. К.: «Центр учбової літератури», 2019. 292 с. 2. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник / Г.Я. Глуха, О.А. Задоя, О.А. Євтушенко, Е.М. Лимонова. Дніпро: Університет ім. А. Нобеля, 2019. 156 с. 3. Міжнародна економіка: підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко, Б. С. Серебренников, Т. В. Сакалош. Київ: КПІ ім. І. Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 533 с. 4. Архієреєв С.І., Волоснікова Н.М., Климова С.О. Міжнародна економіка і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / за ред. проф. Архієреєва С. І. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 234 с. 5. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдич, О.А. Задоя. Дніпро: Університет ім. А. Нобеля, 2022. 142 с. 6. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. Сучасна міжнародна економіка: підручник / За ред. В.М. Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с.
---	---

7. Транснаціоналізація світової економіки / Е.М. Лимонова, С.В. Кузьмінов, Г.Я. Глуха, І.С. Шкура. Дніпро: Університет ім. А. Нобеля, 2019. 137 с.
8. Задоя А.О. Міжнародна інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Дніпро: Університет ім. А. Нобеля, 2018. 122 с.
9. Котиш О. М., Мілько І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с.
10. Акименко О. Ю. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності промислового виробництва: теорія, методологія, практика: монографія. Чернігів: Національний університет «Чернігівська політехніка», 2021. 398 с.
11. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи: навчальний посібник / В. Ф. Тищенко, В. М. Остапенко. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукові фахові видання з економіки у Реєстрі наукових видань України. URL: [http://nfv.ukrintei.ua/search?sortOrder=title&galuzSearch\[\]=%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96&specialnistSearch\[\]=051&langSearch=ukr&](http://nfv.ukrintei.ua/search?sortOrder=title&galuzSearch[]=%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%96&specialnistSearch[]=051&langSearch=ukr&)
2. Зовнішньоекономічна діяльність: нормативні та методичні матеріали. *Міністерство економіки, довілля та сільського господарства України*. URL: <https://me.gov.ua/Tags/DocumentsByTag?lang=uk-UA&id=565ab860-7fe2-4f51-8e27-0b70ff06c732&tag=ZovnishnoekonomichnaDiialnist>
3. Зовнішньоекономічна діяльність. *Державна служба статистики України*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>; <https://stat.gov.ua/>

Рік введення силабусу – 2025 р.

Затверджено рішенням кафедри публічного управління та цифрової економіки (Протокол від 29 серпня 2025 р. № 1)

Завідувач кафедри

Олександра ЦИРА

Гарант освітньої програми

Юлія ТОЧИЛІНА

Викладач:

Ірина КОРАБЛІНОВА